

PREZYDENT MIASTA POZNANIA

SOUK-VII.5440.2.22.2016

Lotus: 14121602182

DECYZJA

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 3, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 627 ze zm.) w zw. z art. 71 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1829) i art. 104 oraz 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w dniu 19 października 2016 r. wobec przedsiębiorców: Pana Wojciecha Kaczmarka, Pani Ireny Kaczmarek, Pana Daniela Kaczmarka, prowadzących Ośrodek Szkolenia Kierowców „ATC s.c.”

wydaje zakaz

wykonywania przez przedsiębiorców: Pana Wojciecha Kaczmarka, Pani Ireny Kaczmarek, Pana Daniela Kaczmarka, działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców,

zaś na podstawie art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej **nadaje niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.**

UZASADNIENIE

Przedsiębiorcy Pan Wojciech Kaczmarek, Pani Irena Kaczmarek, Pan Daniel Kaczmarek wykonywali działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, będącą działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (dalej: u.s.d.g.), na podstawie zaświadczenia o wpisie do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców nr 01343064P, posiadając poświadczenie potwierdzające spełnianie dodatkowych wymagań, wydane w dniu 15 kwietnia 2013 r. przez Prezydenta Miasta Poznania. W dniach: 14-17 października 2016 r., na podstawie upoważnienia nr 45/2016 z dnia 13 października 2016 r., została zrealizowana przez upoważnionych pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych Urzędu Miasta Poznania, kontrola Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek, w ramach nadzoru nad szkoleniem, prowadzonego przez Prezydenta Miasta Poznania na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (dalej: u.k.p.). W wyniku podjętych czynności ujawniono nieprawidłowości w funkcjonowaniu Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek, w tym także mogące stanowić rażące naruszenie warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców.

Stosownie do treści art. 45 ust. 1 u.k.p., starosta wydaje decyzję administracyjną o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, jeżeli przedsiębiorca:

- 1) złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 28 ust. 5 niezgodne ze stanem faktycznym;
- 2) nie usunął naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców w wyznaczonym przez starostę terminie;
- 3) **rażąco naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców;**
- 4) naruszył zakaz, o którym mowa w art. 54b.

Zgodnie z definicją legalną, zawartą przez ustawodawcę w treści art. 45 ust. 2 tejże ustawy, **rażącym naruszeniem warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców jest:**

- 1) wielokrotne prowadzenie szkolenia:
 - a) w sposób niezgodny z wymaganymi warunkami przeprowadzania zajęć,
 - b) w sposób niezgodny z programem szkolenia, o którym mowa w art. 23 ust. 2,
 - c) pojazdami niespełniającymi wymagań, o których mowa w art. 24;
- 2) **wielokrotne nieprzedstawienie informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1;**
- 3) wielokrotne wystawienie niezgodnie ze stanem faktycznym zaświadczenia o ukończeniu szkolenia;
- 4) odmowa poddania się kontroli, o której mowa w art. 43 ust. 1 pkt 2.

Mając na uwadze fakt, iż ustalenia zawarte w protokole z przeprowadzonej kontroli Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek (nr SOUK-VII.5440.2.22.2016) (dalej: protokołem), wskazywały na możliwość wystąpienia przesłanek, określonych w art. 45 ust. 1 pkt 3 w zw. ust. 2 pkt 2 u.k.p., w dniu 19 października 2016 r. zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie.

1. Jak wynika z treści części IV, dział: „*w trakcie kontroli sprawdzono*”, pkt 1 lit. c) sporządzonego protokołu, w toku ww. kontroli stwierdzono istnienie nieprawidłowości, **mogących stanowić rażące naruszenie** warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców poprzez **wielokrotne nieprzedstawienie informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 u.k.p.** Przeprowadzona analiza porównawcza dokumentacji szkoleniowej uczestników kursu oraz przekazywanych przez przedsiębiorców pisemnych informacji dotyczących listy uczestników kursu oraz informacji o terminie, czasie i miejscu rozpoczęcia pierwszych zajęć teoretycznych w ramach danego kursu, doprowadziła do następujących ustaleń w omawianym zakresie:
 - a) nie dokonano zgłoszenia rozpoczęcia szkolenia podstawowego dla osób, wpisanych w książce ewidencji osób szkolonych pod pozycjami: od 6926/3/2014 do 6936/3/2014 oraz od 7164/3/2014 do 7181/3/2014, co jest równoznaczne z zaistnieniem przesłanki opisanej w art. 45 ust. 2 pkt 2 u.k.p.
2. W wyniku przeprowadzonej kontroli ujawniono również inne uchybienia, **niemieszczące się jednak w kategorii rażącego naruszenia** warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, o którym mowa w treści art. 45 ust. 2 u.k.p. Zważywszy zatem na fakt, że pozostają one bez wpływu na treść niniejszego rozstrzygnięcia, organ administracji uznał za zbędne dokonywanie w tym miejscu ich wyszczególnienia. Gwoli uzupełnienia wypada więc tylko zasygnalizować, iż uchybienia

te w sposób wyczerpujący opisano w protokole z kontroli Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek.

3. Zarzut opisany w punkcie 1 lit. a) niniejszej decyzji związany jest z dodatkowymi obowiązkami, nałożonymi przez ustawodawcę na przedsiębiorców prowadzących szkolenia osób ubiegających się o uprawnienie do kierowania pojazdami. Otóż, w myśl art. 27 ust. 1 pkt 1 u.k.p., kierownik ośrodka szkolenia kierowców jest obowiązany przedstawić staroście właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, **najpóźniej w następnym dniu roboczym od dnia rozpoczęcia kursu**, listę uczestników kursu oraz informację o terminie, czasie i miejscu, rozpoczęcia pierwszych zajęć teoretycznych w ramach danego kursu.

Z ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie, należy wskazać, iż przedsiębiorcy nie dokonali właściwemu miejscowo staroście zgłoszenia, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 u.k.p., w przypadku dwudziestu dziewięciu osób, które były uczestnikami szkoleń podstawowych w Ośrodku Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek nr 01343064P. Wszystkie niezgłoszone osoby były uczestnikami szkoleń w zakresie części teoretycznej przeprowadzonej w formie nauczania na odległość z wykorzystaniem technik komputerowych i Internetu pod nadzorem ośrodka szkolenia kierowców. Niezgłoszenie dotyczy następujących osób:

- 1) ██████████ ██████████ (poz. 6926/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 18:48 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 2) ██████████ ██████████ (poz. 6927/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 13:43 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 3) ██████████ ██████████ (poz. 6928/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 16:12 w zakresie kat. B+E prawa jazdy,
- 4) ██████████ ██████████ (poz. 6929/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 13:37 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 5) ██████████ ██████████ (poz. 6930/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 17:50 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 6) ██████████ ██████████ (poz. 6931/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 16:37 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 7) ██████████ ██████████ (poz. 6932/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 14:40 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 8) ██████████ ██████████ (poz. 6933/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 20:12 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 9) ██████████ ██████████ (poz. 6934/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 16:30 w zakresie kat. C+E prawa jazdy,
- 10) ██████████ ██████████ (poz. 6935/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 23:04 w zakresie kat. B+E prawa jazdy,
- 11) ██████████ ██████████ (poz. 6936/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 4 stycznia 2016 r. o godzinie 16:25 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 12) ██████████ ██████████ (poz. 7164/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 21:12 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 13) ██████████ ██████████ (poz. 7165/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 14:51 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 14) ██████████ ██████████ (poz. 7166/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 17:54 w zakresie kat. B prawa jazdy,

- 15) █████ █████ (poz. 7167/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 10:28 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 16) █████ █████ (poz. 7168/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 12:32 w zakresie kat. T prawa jazdy,
- 17) █████ █████ (poz. 7169/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 20:38 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 18) █████ █████ (poz. 7170/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 10:55 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 19) █████ █████ (poz. 7171/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 20:14 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 20) █████ █████ (poz. 7172/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 10:02 w zakresie kat. B+E prawa jazdy,
- 21) █████ █████ (poz. 7173/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 14:59 w zakresie kat. C prawa jazdy,
- 22) █████ █████ (poz. 7174/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 19:32 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 23) █████ █████ (poz. 7175/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 18:53 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 24) █████ █████ (poz. 7176/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 12:27 w zakresie kat. C+E prawa jazdy,
- 25) █████ █████ (poz. 7177/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 15:12 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 26) █████ █████ (poz. 7178/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 20:05 w zakresie kat. T prawa jazdy,
- 27) █████ █████ (poz. 7179/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 21:07 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 28) █████ █████ (poz. 7180/3/2014), rozpoczęła kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 09:52 w zakresie kat. B prawa jazdy,
- 29) █████ █████ (poz. 7181/3/2014), rozpoczął kurs w dniu 27 stycznia 2016 r. o godzinie 15:40 w zakresie kat. B prawa jazdy.

4. W dniu 21 października 2016 r., Wydział Spraw Obywatelskich i Upoważnień Komunikacyjnych Urzędu Miasta Poznania zwrócił się pisemnie do przedsiębiorców: Pana Wojciecha Kaczmarka, Pani Ireny Kaczmarek, Pana Daniela Kaczmarka w sprawie złożenia w siedzibie tegoż wydziału książki ewidencji osób szkolonych nr 3/2014, kart przeprowadzonych zajęć i harmonogramów zajęć teoretycznych dla osób wpisanych pod pozycjami: od 6926 do 6936 oraz od 7164 do 7181. W związku z brakiem złożenia przez przedsiębiorców ww. dokumentów, pomimo odbioru pisma w dniu 8 listopada 2016 r. przez jednego z przedsiębiorców, w dniu 14 listopada 2016 r., tenże wydział zwrócił się w tej sprawie również pisemnie do pełnomocnika strony - adwokata Agaty Michalskiej-Olek (ustanowionej pełnomocnictwem z dnia 28 października 2016 r., co szerzej omówiono w punkcie 9 niniejszej decyzji). Odpowiedź na przedmiotowe pismo wraz z kserokopiami wnioskowanych dokumentów, jeden z przedsiębiorców wysłał na Elektroniczną Skrzynkę Podawczą Urzędu Miasta Poznania za pomocą platformy ePUAP w dniu 15 listopada 2016 r., a odpowiedź od pełnomocnika strony wpłynęła 21 listopada 2016 r. Ze względu na to, że do odpowiedzi nie załączono harmonogramu zajęć teoretycznych dla kursantki █████ █████ (poz. 7179/3/2014), tenże organ w dniu 21 listopada 2016 r., zwrócił się pisemnie do pełnomocnika oraz przedsiębiorców o przesłanie

brakującego harmonogramu zajęć teoretycznych sporządzonego dla ww. osoby. Odpowiedź na przedmiotowe pismo wraz z kserokopią wnioskowanego dokumentu wysłano na Elektroniczną Skrzynkę Podawczą Urzędu Miasta Poznania za pomocą platformy ePUAP w dniu 23 listopada 2016 r.

5. W dniu 24 października 2016 r., w siedzibie tutejszego wydziału odbyło się spotkanie przedstawiciela spółki - Pana Daniela Kaczmarka z Dyrektorem Wydział Spraw Obywatelskich i Upnień Komunikacyjnych, na którym poinformowano przedsiębiorcę, iż w dniu 19 października 2016 r. zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie, a zawiadomienia w tym zakresie zostały wysłane do wszystkich współników przedsiębiorstwa. Spotkanie odbyło się na prośbę Pana Daniela Kaczmarka.
6. W dniu 25 października 2016 r., do tutejszego wydziału wpłynęło pismo jednego z przedsiębiorców, w którym wniósł zastrzeżenia do protokołu z kontroli w zakresie pkt IV.1).c) jednocześnie wnosząc o jego zmianę. W uzasadnieniu wskazano, m.in.: iż „przedsiębiorca działając nieumyślnie nie przedstawił Prezydentowi Miasta Poznania listy uczestników wraz z informacją o terminie, czasie i miejscu rozpoczęcia pierwszych zajęć teoretycznych w ramach danego kursu wyłącznie dwukrotnie, tj. w dniu 4 stycznia 2016 r. i 27 stycznia 2016 r.” i należy „uznać, iż dwukrotne nieprzedstawienie przez przedsiębiorcę informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1) ustawy (co niewątpliwie miało miejsce w rzeczonyj sytuacji) nie spełnia definicji słowa wielokrotnie, co z kolei oznacza, iż w przedmiotowej sprawie przedsiębiorcy nie można zarzucić rażącego naruszenia warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców”.
7. W dniu 26 października 2016 r., do tutejszego wydziału wpłynął wniosek przedsiębiorców o wykreślenie Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia kierowców wpisanego do rejestru pod numerem 01343064P, jednocześnie wnosząc o dokonanie wykreślenia z dniem 2 listopada 2016 r. Fakt dokonania tej czynności potwierdzony został stosownymi pismami o numerze SOUK-VII.5440.2.22.2016 (nr lotus: 02111601438, 02111601547, 02111601599), wydanymi w dniu 2 listopada 2016 r.
8. Także w dniu 26 października 2016 r., do tutejszego wydziału wpłynęły za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej Urzędu Miasta Poznania (ESP UMP) informacje o terminie, czasie i miejscu, rozpoczęcia pierwszych zajęć teoretycznych wraz z listą uczestników kursów dla osób rozpoczynających szkolenia podstawowe w dniach 4 stycznia 2016 r. oraz 27 stycznia 2016 r. w Ośrodku Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek, ul. Mrągowska 11 w Poznaniu.
9. W dniu 31 października 2016 r., do tutejszego wydziału wpłynęło pismo z Kancelarii Adwokackiej Michalscy wraz z kopią pełnomocnictwa z dnia 28 października 2016 r. udzielonego przez Wojciecha Kaczmarka, Irenę Kaczmarek, Daniela Kaczmarka, pani adwokat Agacie Michalskiej-Olek oraz kopia opłaty skarbowej w wysokości 17 zł. W piśmie tym pełnomocnik podtrzymał wszelkie wnioski i stwierdzenia zawarte w zastrzeżeniach do protokołu kontroli, które zostały wniesione do Urzędu przez spółkę w dniu 21 października 2016 r. (data wpływu 25 października 2016 r.). W uzupełnieniu pełnomocnik strony wskazał, iż zgłoszenia z ATC s.c. na przełomie grudnia 2015 r. i stycznia 2016 r. wykonywane były w dwojaki sposób (za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej Urzędu Miasta Poznania - ESP oraz elektronicznej platformy usług administracji publicznej - ePUAP), zatem spółka nie miała możliwości zweryfikowania dokonywanych zgłoszeń, gdy funkcjonowały oba sposoby. Stąd też nie było możliwości weryfikacji informacji zwrotnej o tym, czy zgłoszenie

zostało wysłane do organu kontroli, czy też takiego zgłoszenia nie dokonano. Pełnomocnik nadmienił, że spółka zgłoszenia wysłała do Urzędu jako organu nadzoru, w związku z tym na chwilę obecną nie istnieją żadne podstawy do wyciągnięcia konsekwencji na podstawie ustaleń kontroli, a sprawę uważa za ostatecznie wyjaśnioną i prosi o odstąpienie od ustaleń dokonanych w protokole kontroli.

10. W dniu 2 listopada 2016 r., Wydział Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych Urzędu Miasta Poznania zwrócił się pisemnie do pełnomocnika strony o złożenie oryginału lub uwierzytelnionego odpisu pełnomocnictwa, przedłożenie oryginału uiszczenia opłaty skarbowej w kwocie 17 zł, uiszczenie i przedłożenie oryginału opłaty skarbowej w kwocie 34 zł od liczby stosunków pełnomocnictw, wynikających ze złożonej kopii dokumentu. Odpowiedź na przedmiotowe pismo wraz z wnioskowanymi dokumentami wpłynęło 4 listopada 2016 r.
11. W dniu 3 listopada 2016 r., Wydział Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych Urzędu Miasta Poznania wysłał do przedsiębiorców pismo w sprawie złożenia ksiąg ewidencji osób szkolonych w siedzibie tutejszego organu, w związku z rezygnacją z prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców. Książki ewidencji osób szkolonych nr 3/2014 część pierwsza od nr 1-5513 oraz część druga od nr 5514-10973 dostarczono do tutejszego wydziału w dniu 7 grudnia 2016 r.
12. Także w dniu 3 listopada 2016 r. tutejszy Wydział wysłał do pełnomocnika strony adwokat Agaty Michalskiej-Olek, zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie, z uwagi na udzielenie jej pełnomocnictwa do reprezentacji przedsiębiorców przed m.in.: Prezydentem Miasta Poznania w sprawie prowadzonej działalności Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” w Poznaniu, przy ul. Mrągowskiej 11. Odpowiedź na przedmiotowe pismo wpłynęło 10 listopada 2016 r., w piśmie tym pełnomocnik zwrócił się do tutejszego organu nadzoru z wnioskiem o umorzenie postępowania, uzasadniając iż przedsiębiorcy wykonali zalecenia dokonując złożenia przedmiotowych zgłoszeń kursów. Ponadto przedsiębiorcy dokonali wykreślenia Ośrodka Szkolenia Kierowców i w chwili obecnej nie ma podstaw do dalszego prowadzenia postępowania oraz wydania decyzji merytorycznej.
13. W dniu 18 listopada 2016 r., Prezydent Miasta Poznania wydał postanowienie o wydłużeniu okresu prowadzenia postępowania o sygn. SOUK-VII.5440.2.22.2016 do dwóch miesięcy, zaliczając sprawę do szczególnie skomplikowanych.
14. W związku z zakończeniem przez organ administracji publicznej czynności mających na celu zgromadzenie materiału dowodowego w toku niniejszego postępowania, w dniu 1 grudnia 2016 r. Prezydent Miasta Poznania zawiadomił pełnomocnika strony o możliwości końcowego zaznajomienia się z materiałami sprawy oraz o możliwości złożenia końcowego oświadczenia, wyznaczając stronie termin 7 dni od daty otrzymania przedmiotowego zawiadomienia na realizację powyższych uprawnień.
15. W dniu 5 grudnia 2016 r., w siedzibie tutejszego wydziału stawił się pełnomocnik Pan Artur Koper (działający na podstawie upoważnienia substytucyjnego z dnia 5 grudnia 2016 r., podpisanego przez adwokat Agatę Michalską-Olek), w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie wydania decyzji administracyjnej o zakazie wykonywania przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców. Pełnomocnik został zapoznany z całą zgromadzoną dokumentacją, stanowiącą materiał dowodowy w sprawie nr SOUK-VII.5440.2.22.2016.

16. Odnosząc się do poszczególnych pism jakie strona w niniejszej sprawie skierowała do tutejszego wydziału, należy stwierdzić, iż:

16.1. W piśmie z dnia 21 października 2016 r. (data wpływu 25 października 2016 r.), jeden z przedsiębiorców wniósł zastrzeżenia do protokołu z kontroli w zakresie pkt IV.1).c) jednocześnie wnosząc o jego zmianę. Organ nadzoru nie mógł uznać tych zastrzeżeń za zasadne i dokonać zmiany w zakresie ww. punktu w protokole, z uwagi na fakt, iż protokół z kontroli przeprowadzonej w dniach 14-17 października 2016 r. Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek, w ramach nadzoru nad szkoleniem, prowadzonego przez Prezydenta Miasta Poznania na podstawie art. 43 ust. 1 został podpisany w dniu 17 października 2016 r., zarówno przez jednego z przedsiębiorców tj. Pana Daniela Kaczmarka oraz przez pełnomocnika przedsiębiorców Pana Piotra Rolnika, bez wniesionych zastrzeżeń i w dniu 19 października 2016 r. stanowił podstawę wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o zakazie wykonywania przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców.

Kluczowe znaczenie dla stwierdzenia, czy w konkretnym przypadku istnieją podstawy materialnoprawne do zastosowania wobec przedsiębiorców sankcji, o której mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 u.k.p., jest prawidłowe ustalenie zakresu znaczeniowego słowa „wielokrotny”. Pojęcie to jest bowiem istotnym elementem składowym ustawowej definicji rażącego naruszenia warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, zawartej w art. 45 ust. 2 u.k.p. Wobec powyższego zasadnym jest oprzeć się na językowej wykładni omawianego terminu, w czym pomocne okazuje się językoznawstwo. Zgodnie zatem z definicją zawartą w *Słowniku współczesnego języka polskiego* pod redakcją B. Dunaja (tom II, Warszawa 2001, s. 518), przez wielokrotność rozumieć należy „*zaistnienie, powtórzenie się czegoś wiele razy*”. Z kolei wielokrotny, to inaczej „*większy wiele razy od czegoś, powtórzony, powtarzający się wiele lub kilka razy; niejednokrotny, kilkakrotny*”. Takie znaczenie pojęcia „wielokrotność” rodzi po stronie starosty konieczność dokonywania każdorazowo szczególnie wnikliwej oceny skali popełnionych przez przedsiębiorcę naruszeń o charakterze kwalifikowanym, zwłaszcza w obliczu wysoce dotkliwej restrykcji, której zastosowanie łączy się ze stwierdzeniem m.in.: wielokrotnego nieprzedstawienia informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 u.k.p.

W tym kontekście istotnej wagi nabiera ustalenie, czy już dwukrotne prowadzenie szkolenia niezgodnie z programem wypełnia treść terminu „wielokrotny”. W decyzji z dnia 8 kwietnia 2013 r. (nr SKO.KM.609.2012, niepubl.) Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Poznaniu wyraziło co do tego wątpliwość. Biorąc zatem pod uwagę powyższe i przyjmując interpretację korzystniejszą dla przedsiębiorcy, uznano, że o wielokrotnym nieprzedstawieniu informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 u.k.p., można mówić dopiero wówczas, gdy tego rodzaju naruszenie wystąpi co najmniej trzykrotnie. Ponadto, na uwagę zasługuje pogląd wyrażony przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Poznaniu, zgodnie z którym terminu „wielokrotności”, o którym mowa w art. 45 ust. 2 pkt 1 u.k.p., „*nie należy w przypadku szkolenia teoretycznego odnosić do liczby uczestników kursu, ale należy to odnieść do liczby szkoleń*”. Ta reguła nie będzie miała natomiast zastosowania do szkolenia praktycznego, które „*ma charakter indywidualny*”, a w rezultacie pojęcie „wielokrotny” trzeba tym razem „*odnosić do liczby osób nieprawidłowo szkolonych*” (Decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu z dnia 8 kwietnia 2013 r., SKO.KM.609.2012, niepubl.). W przypadku prowadzenia szkolenia teoretycznego prowadzonego w postaci wykładów przeprowadzanych w formie nauczania na odległość z wykorzystaniem technik komputerowych i Internetu pod nadzorem ośrodka szkolenia kierowców (co niewątpliwie miało miejsce w tym przypadku), trzeba uznać, iż takie zajęcia mają również charakter indywidualny. Analiza porównawcza harmonogramów zajęć

teoretycznych, sporządzonych dla każdego kursu, zawierających m.in.: termin, godzinę rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych zajęć, wydanych osobom rozpoczynającym szkolenia podstawowe w dniach 4 stycznia 2016 r. i 27 stycznia 2016 r., wskazuje iż każda osoba rozpoczęła kurs o innej godzinie, w związku z powyższym, w tym przypadku pojęcie „wielokrotny” trzeba odnosić do liczby osób, które rozpoczęły w jednym dniu w ośrodku szkolenia kierowców szkolenie podstawowe. Dodatkowo należy wspomnieć, iż dwadzieścia dziewięć osób, (dotyczy pozycji: 6926/3/2014 - 6936/3/2014 oraz 7164/3/2014 - 7181/3/2014), które nie zostały zgłoszone przez przedsiębiorców rozpoczęły szkolenia w zakresie 5 różnych kategorii prawa jazdy, co szczegółowo opisano w punkcie 3 niniejszej decyzji, a co dodatkowo wskazuje, że nie można uznać tych szkoleń jako prowadzonych wspólnie dla wszystkich osób.

16.2. W piśmie z dnia 27 października 2016 r. (data wpływu 31 października 2016 r.), pełnomocnik strony wskazał m.in. że spółka zgłoszenia wysłała do Urzędu jako organu nadzoru, w związku z tym na chwilę obecną nie istnieją żadne podstawy do wyciągnięcia konsekwencji na podstawie ustaleń kontroli, a sprawę uważa za ostatecznie wyjaśnioną i prosi o odstąpienie od ustaleń dokonanych w protokole kontroli. Organ nadzoru nie mógł uznać faktu zgłoszenia brakujących informacji o terminie, czasie i miejscu, rozpoczęcia pierwszych zajęć teoretycznych wraz z listą uczestników kursu dla osób rozpoczynających szkolenia podstawowe w dniach 4 stycznia 2016 r. oraz 27 stycznia 2016 r., które wpłynęło do tutejszego wydziału dopiero w dniu 26 października 2016 r. za wystarczający i odstąpić od sformułowania zarzutu rażącego naruszenie warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 2 u.k.p. W myśl art. 27 ust. 1 pkt 1 u.k.p., kierownik ośrodka szkolenia kierowców jest obowiązany przedstawić staroście właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, **najpóźniej w następnym dniu roboczym od dnia rozpoczęcia kursu**, listę uczestników kursu oraz informację o terminie, czasie i miejscu, rozpoczęcia pierwszych zajęć teoretycznych w ramach danego kursu. W tym przypadku przedsiębiorcy zobowiązani byli przedstawić organowi nadzoru ww. informacje najpóźniej odpowiednio 5 stycznia 2016 r. oraz 28 stycznia 2016 r. Dodatkowo należy tutaj zaznaczyć, iż zarówno podczas kontroli jak i w toku całego postępowania administracyjnego, przedsiębiorcy nie przedstawili żadnego dowodu potwierdzającego okoliczność złożenia ww. informacji w wymaganym przez przepis terminie. Odwołując się do poglądu, wyrażonego przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 28 marca 2014 r. (III SA/Łd 1190/13), wypada podkreślić, że *„termin, o którym mowa w cyt. przepisie jest terminem prawa materialnego, który nie podlega przywróceniu. Niezłożenie informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy we wskazanym powyżej terminie, stanowi rażące naruszenie warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia, które skutkuje zastosowaniem sankcji w postaci orzeczenia o zakazie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców i w konsekwencji skreśleniem przedsiębiorcy z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców”*. W świetle zaistniałego stanu faktycznego organ administracji nie dostrzega okoliczności, które uzasadniałyby odstąpienie od omawianego zarzutu.

16.3. W piśmie z dnia 7 listopada 2016 r. (data wpływu 10 listopada 2016 r.), pełnomocnik zwrócił się do tutejszego organu nadzoru z wnioskiem o umorzenie postępowania, uzasadniając m.in. iż przedsiębiorcy wykonali zalecenia dokonując złożenia zgłoszeń kursów. Ponadto przedsiębiorcy dokonali wykreślenia Ośrodka Szkolenia Kierowców i w chwili obecnej nie ma podstaw do dalszego prowadzenia postępowania oraz wydania decyzji merytorycznej. Pismo strony nie stwarza jednak – w ocenie organu administracji – okoliczności uzasadniających umorzenie postępowania. Wyjaśnienia w sprawie złożenia zgłoszeń kursów przez

przedsiębiorców, zostały opisane szczegółowo w punkcie poprzedzającym, więc organ administracji uznał, iż skupi swoją uwagę na kwestii związanej z wykreśleniem Ośrodka Szkolenia Kierowców w trakcie trwania postępowania administracyjnego.

Jak stanowi przepis art. 71 ust. 3 u.s.d.g., w przypadku wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem, organ z urzędu wykreśla wpis przedsiębiorcy w rejestrze działalności regulowanej. Ta sama konsekwencja została przez ustawodawcę przewidziana również w treści art. 45 ust. 1 u.k.p., zgodnie z którym starosta wydaje decyzję administracyjną o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, skreślając przedsiębiorcę z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców.

W dniu 26 października 2016 r. strona przesłała wniosek o wykreślenie ośrodka szkolenia kierowców prowadzonego przez „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców wpisanego do rejestru pod numerem 01343064P, jednocześnie wnosząc o dokonanie wykreślenia z dniem 2 listopada 2016 r. Fakt dokonania tej czynności potwierdzony został stosownymi pismami o numerze SOUK-VII.5440.2.22.2016 (nr lotus: 02111601438, 02111601547, 02111601599), wydanymi i przesłanymi przedsiębiorcom w dniu 2 listopada 2016 r. W ślad za M. Strzelbickim należy przy tym podkreślić, iż **okoliczność ta pozostała jednak bez wpływu na przebieg niniejszego postępowania, o czym przesądza fakt, że wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru działalności regulowanej ma postać czynności materialno - technicznej, a skutki prawne dla przedsiębiorcy nie wynikają z wykreślenia wpisu, ale z decyzji o zakazie wykonywania działalności gospodarczej** (por. M. Strzelbicki, *Wpis do rejestru działalności regulowanej*, Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Społeczny, nr 4/2005, s. 80).

17. Jak stanowi przepis art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona. Natomiast zgodnie z art. 81 te same ustawy, okoliczność faktyczna może być uznana za udowodnioną, jeżeli strona miała możliwość wypowiedzenia się co do przeprowadzonych dowodów, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 10 § 2. W toku prowadzonego w niniejszej sprawie postępowania stronie zapewniono możliwość czynnego uczestniczenia na każdym jego etapie, zaś przed wydaniem decyzji – stosownie do treści art. 10 § 1 *in fine* Kodeksu postępowania administracyjnego – umożliwiono jej wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów.

Podstawę dla dokonania ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie stanowił protokół z przeprowadzonej kontroli Ośrodka Szkolenia Kierowców „ATC s.c.” Wojciech Kaczmarek, Irena Kaczmarek, Daniel Kaczmarek (nr SOUK-VII.5440.2.22.2016) oraz przesłane przez stronę dokumenty i wyjaśnienia złożone w toku postępowania. Mając na uwadze fakt, że zgromadzone w ten sposób dowody okazały się w pełni wystarczające do wydania prawidłowego rozstrzygnięcia, opartego na spójnych wnioskach, nie było – w ocenie organu administracji – potrzeby przeprowadzania dowodu z zeznań świadków.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 u.k.p., działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (dalej: u.s.d.g.) i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców.

Jak stanowi przepis art. 71 ust. 1 u.s.d.g., organ prowadzący rejestr działalności regulowanej wydaje decyzję o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem, gdy:

- 1) przedsiębiorca złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 65, niezgodnie ze stanem faktycznym;
- 2) przedsiębiorca nie usunął naruszeń warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej przez przedsiębiorcę;
- 3) stwierdzi rażące naruszenie warunków wymaganych do wykonywania działalności regulowanej przez przedsiębiorcę.

Niemal identyczne brzmienie nadał ustawodawca przepisowi art. 45 ust. 1 u.k.p., który stanowi *lex specialis* w stosunku do powołanego wyżej art. 71 u.s.d.g. Zgodnie z tymże art. 45 ust. 1 u.k.p., starosta, o którym mowa w art. 28 ust. 3, wydaje decyzję administracyjną o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, skreślając przedsiębiorcę z rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców, jeżeli przedsiębiorca:

- 1) złożył oświadczenie, o którym mowa w art. 28 ust. 5, niezgodne ze stanem faktycznym;
- 2) nie usunął naruszeń warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców w wyznaczonym przez starostę terminie;
- 3) rażąco naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców.

Jak z kolei doprecyzował ustawodawca w treści art. 45 ust. 2 tejże ustawy, rażącym naruszeniem warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców jest:

- 1) wielokrotne prowadzenie szkolenia:
 - a) w sposób niezgodny z wymaganymi warunkami przeprowadzania zajęć,
 - b) w sposób niezgodny z programem szkolenia, o którym mowa w art. 23 ust. 2,
 - c) pojazdami niespełniającymi wymagań, o których mowa w art. 24;
- 2) wielokrotne nieprzedstawienie informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1;
- 3) wielokrotne wystawienie niezgodnie ze stanem faktycznym zaświadczenia o ukończeniu szkolenia;
- 4) odmowa poddania się kontroli, o której mowa w art. 43 ust. 1 pkt 2.

18. W następstwie postępowania wyjaśniającego, przeprowadzonego wobec przedsiębiorców: Pana Wojciecha Kaczmarka, Pani Ireny Kaczmarek, Pana Daniela Kaczmarka, prowadzących Ośrodek Szkolenia Kierowców „ATC s.c.”, zgromadzono materiał dowodowy, w oparciu o który **stwierdzono istnienie nieprawidłowości, stanowiących rażące naruszenie** przez przedsiębiorców warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców poprzez wielokrotne nieprzedstawienie informacji, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 1. W ocenie organu administracji, zebrane dowody nie pozostawiają wątpliwości, że w **dwudziestu dziewięciu** indywidualnych przypadkach przedsiębiorcy nie dopełnili obowiązku, nałożonego na nich w treści art. 27 ust. 1 pkt 1 u.k.p., co skutkuje zmaterializowaniem się przesłanki, o której mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 45 ust. 2 pkt 2 u.k.p.

19. W związku z dyspozycją art. 71 ust. 2 u.s.d.g., niniejsza decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu. Uzasadniając ten wysoce restrykcyjny skutek, jaki wiąże ustawodawca z wydaniem przez organ prowadzący rejestr działalności regulowanej zakazu prowadzenia przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem, warto przytoczyć argumentację M. Szydło. Autor ten słusznie bowiem spostrzegł, iż „*we wszystkich [...] przypadkach (wyspecyfikowanych w art. 71 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej), w których organ*

prowadzący rejestr wydaje decyzję o zakazie wykonywania przez danego przedsiębiorcę działalności, tak naprawdę utrata przez przedsiębiorcę uprawnień do wykonywania działalności regulowanej następuje z mocy samego prawa (ex lege), zaś podejmowana przez organ decyzja administracyjna ma już charakter wyłącznie deklaratoryjny. To bowiem nie organ administracji pozbawia przedsiębiorcę uprawnień, lecz on sam, poprzez naruszenie określonych warunków materialnych, wypełnia hipotezę normy ustawowej, której dyspozycja przewiduje utratę wspomnianych uprawnień” (M. Szydło, Działalność gospodarcza regulowana, Prawo spółek, nr 1/2005, s. 41).

20. Zgodnie z treścią § 18 ust. 1 pkt 2 lit. a) rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 4 marca 2016 r. w sprawie szkolenia osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, instruktorów i wykładowców (Dz. U. z 2016 r., poz. 280 ze zm.) książkę ewidencji osób szkolonych przekazuje się właściwemu organowi prowadzącemu nadzór, w celu archiwizacji, niezwłocznie po rezygnacji z prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców. Mając na uwadze, iż przedsiębiorcy w dniu 2 listopada 2016 r. zostali wykreśleni z rejestru działalności regulowanej, a w dniu 7 grudnia 2016 r., przekazali tutejszemu organowi tylko dwie książki ewidencji osób szkolonych (nr 3/2014 część pierwsza od nr 1-5513 oraz część druga od nr 5514-10973) **wzywa się stronę do niezwłocznego złożenia pozostałych** książek ewidencji osób szkolonych, przechowywanych przez stronę, w celu wykonania § 18 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia, w siedzibie Wydziału Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych Urzędu Miasta Poznania wraz z informacją, o której mowa w art. 27 ust. 6 lit. b) u.k.p.

Mając zatem na uwadze powyższe okoliczności, należało orzec jak w osnowie niniejszej decyzji.

z op. PREZYDENTA MIASTA
Bartosz Pelczarski
DYREKTOR
Wydział Spraw Obywatelskich
i Uprawnień Komunikacyjnych

Otrzymują:

1. Pani Agata Michalska-Olek
Kancelaria Adwokacka
ul. Nowowiejskiego 3/3
61-731 Poznań,
2. aa

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 2 i art. 129 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie przysługuje prawo do odwołania od niniejszej decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Poznaniu za pośrednictwem organu, który wydał decyzję, w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji.

POTWIERDZENIE ODBIORU

Oznaczenie rodzaju pisma: Decyzja
Numer pisma: SOUK-VII.5440.2.22.2016
Z dnia: 14 grudnia 2016

Doręczenie niniejszej przesyłki następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016r., poz. 23)

URZĄD MIASTA POZNAŃA
Wydział Spraw Obywatelskich
i Upnień Komunikacyjnych
61-655.Poznań, ul. Gronowa 22a
(oznaczenie i adres nadawcy)

Agata Michalska-Olek
Kancelaria Adwokacka
ul. Nowowiejskiego 3/3
61-731 Poznań
(oznaczenie adresata przesyłki)

Potr

Nr

16. 12. 2016

KANCELARIA ADWOKACKA
(data i czytelny podpis nadawcy)
61-731 Poznań, ul. Nowowiejskiego 3/3

atownik placówki nadawczej

1. Oznaczoną wyżej przesyłkę doręczono:

adresatowi

pełnoletniemu domownikowi, sąsiadowi, dozorczy domu*), który podjął się oddania przesyłki adresatowi (zawiadomienie o doręczeniu przesyłki umieszczono w oddawczej skrzynce pocztowej adresata, a jeżeli nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata*).

2. Z powodu niemożności doręczenia, w sposób wskazany w punkcie 1, przesyłkę pozostawiono na okres 14 dni do dyspozycji adresata w UP w dniu (zawiadomienie o pozostawieniu przesyłki w tym UP w raz z informacją o możliwości jej odbioru w terminie 7 dni od dnia pozostawienia zawiadomienia, umieszczono w oddawczej skrzynce pocztowej adresata, a jeżeli nie jest to możliwe: na drzwiach mieszkania adresata, jego biura; innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe; w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata*).

3. Z powodu niepodjęcia w terminie 7 dni, przesyłkę awizowano powtórnie w dniu (data awizowania przesyłki)

4. Przesyłkę zwrócono do nadawcy, gdyż adresat:

odmówił przyjęcia zmarł pod wskazanym adresem jest nieznan wyprowadził się
 nie odebrał awizowanej przesyłki (data zwrótu przesyłki)

LOTUS: 14121602182

..... (data i czytelny podpis doręczającego/wydającego)

*) właściwe zaznaczyć